

Uz sākumlapu>Jūsu tiesības>Atbildētāji (kriminālprocesā)

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesēn tika atjaunināta oriģinālvalodas [el](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējis.

grieķu

Swipe to change

Atbildētāji (kriminālprocesā)

Grieķija

Šajās uzziņu lapās paskaidrots, kas notiek, ja personu tur aizdomās vai apsūdz par noziedzīgu nodarījumu, kuru izskata tiesa.

Kriminālprocess (kopsavilkums)**Izmeklēšana / procesa ierosināšana**

Šis procesa posms sākas ar prokurora informēšanu par iespējamu noziedzīgu nodarījumu. Prokurors ierosina kriminālprocesu un šā posma beigās pieņem lēmumu — vai nu par to, ka apsūdzētajam jāstājas tiesas priekšā, vai par apsūdzības atsaukšanu.

Šā posma mērķis ir pēc iespējas atrisināt lietu un noteikt, vai pastāv pietiekami pierādījumi, kas liecina, ka apsūdzētais ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu un lieta jānodod kompetentajai tiesai.

Lietas izskatīšana tiesā

Šajā posmā lietu izskata tiesa, kas pieņem un pasludina spriedumu.

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi ir tiesību aktos paredzētie līdzekļi, ko persona var izmantot, lai apstrīdētu krimināltiesas nolēmumu.

Šie līdzekļi ir:

pārsūdzība, kuras mērķis ir panākt apstrīdētā nolēmuma grozīšanu vai atcelšanu faktu vai tiesību jautājumos,

krimināllietas jauna iztiesāšana un sprieduma daļēja vai pilnīga atcelšana tiesību normu pārkāpumu dēļ.

Plašāka informācija par visiem procesa posmiem un par jūsu tiesībām ir atrodama uzziņu lapās.

Šī informācija neaizstāj juridisku palīdzību un ir izmantojama tikai kā vispārīgas norādes.

Informācija par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, par kuriem parasti piemēro fiksētu sodu, piemēram, naudas sodu, ir sniegta [5. uzziņu lapā](#).

Ja esat noziedzīgā nodarījumā cietušais, pilnīgu informāciju par savām tiesībām atradīsiet [šeit](#).

Eiropas Komisijas loma

Lūdzam ņemt vērā, ka Eiropas Komisija nav saistīta ar kriminālprocesu gaitu dalībvalstīs un nevar sniegt palīdzību sūdzību gadījumā. Šajās uzziņu lapās ir atrodama informācija par to, kā un pie kā vērsties sūdzību gadījumā.

Lai atrastu vajadzīgo informāciju, klikšķiniet uz norādītajām saitēm**1. Juridiskās palīdzības saņemšana****2. Manas tiesības noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas laikā un pirms lietas nodošanas tiesai**

Lietas iepriekšēja izskatīšana / iepriekšēja kriminālizmeklēšana / kriminālizmeklēšana

Aizturēšana / brīvības ierobežojumi / apcietinājums

Lietas izskatīšana tiesas izmeklēšanas palātā

Pārmeklēšana, pirkstu nospiedumu un DNS paraugu ņemšana

3. Manas tiesības tiesā**4. Manas tiesības pēc tiesas nolēmuma pieņemšanas****5. Satiksmes noteikumu neievērošana un citi sīki pārkāpumi**

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

1 - Juridiskās palīdzības saņemšana

Ja esat iesaistīts kriminālprocesā, neatkarīgas juridiskās palīdzības saņemšana ir ļoti svarīga. Uzziņu lapās atradīsiet informāciju par to, kad un kādos gadījumos jums ir tiesības uz advokāta pārstāvību. Tur arī norādīts, ko advokāts darīs jūsu labā. Šajā vispārīgajā uzziņu lapā paskaidrots, kā atrast advokātu un kā tiks segtas izmaksas, ja nespēsiet samaksāt par advokāta pakalpojumiem.

Kā atrast advokātu

Ja jums vajag advokātu un jūs neesat apcietināts, varat sazināties ar [Atēnu Advokātu asociāciju](#) vai tā reģiona advokātu asociāciju, kur paredzēts jūsu tiesas process (piemēram, [Saloniku Advokātu asociāciju](#), [Pirejas Advokātu asociāciju](#), [Heraklionas Advokātu asociāciju](#) utt.).

Ja jums vajag advokātu un jūs esat apcietināts, varat lūgt, lai policija vai cietuma amatpersonas palīdz jums atrast advokātu vai palīdz sazināties ar minētajām advokātu asociācijām.

Maksa par advokāta pakalpojumiem

Ja jums ir zemi ienākumi, jūs varat saņemt bezmaksas juridisko palīdzību. Bezmaksas juridiskā palīdzība nozīmē, ka jums piešķir advokātu. Norīkotais advokāts jūs pārstāv līdz tiesas procesa vai attiecīgās instances tiesu procedūras beigām, kā arī pārsūdzības procesā, ja esat pārsūdzējis tiesas nolēmumu.

Advokātu var norīkot:

dažu īpaši noteiktu nodarījumu gadījumā — apsūdzības sagatavošanas un iesniegšanas posmā,

noziedzumu gadījumā — kriminālizmeklēšanas un lietas izskatīšanas posmā,

tādu kriminālpārkāpumu gadījumā, kurus izskata kriminālpārkāpumu tiesa trīs tiesnešu sastāvā un par kuriem var piespriest vismaz sešus mēnešus ilgu ar brīvības atņemšanu saistītu sodu — lietas iztiesāšanas posmā,

ja pirmās instances tiesa jums piespriedusi vismaz sešus mēnešus ilgu ar brīvības atņemšanu saistītu sodu — lai iesniegtu apelāciju un apelācijas izskatīšanas laikā pārstāvētu jūs otrās instances tiesā,

ja jums piespriests vismaz gadu ilgš ar brīvības atņemšanu saistīts sods — lai iesniegtu kasācijas sūdzību,

ja jums piespriests vismaz sešus mēnešus ilgš ar brīvības atņemšanu saistīts sods — lai iesniegtu pieteikumu par lietas atkārtotu izskatīšanu.

Jums ir tiesības saņemt bezmaksas juridisko palīdzību arī tad, ja jūsu ienākumi nav ļoti zemi, bet tādā gadījumā jums jāpierāda, ka nespējat segt juridiskos izdevumus tāpēc, ka dzīves dārdzība Grieķijā atšķiras no dzīves dārdzības jūsu pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstī.

Lai jūs varētu saņemt bezmaksas juridisko palīdzību un jums piešķirtu advokātu, jums jāiesniedz pieteikums tiesā, kurā paredzēts izskatīt jūsu lietu, vai tiesā, kurā paredzēts izskatīt jūsu apelāciju vai kasāciju, vai pieteikumu par lietas atkārtotu izskatīšanu.

Pieteikums jāiesniedz 15 dienas pirms tiesas procesa vai darbības, saistībā ar kuru vēlaties saņemt juridisko palīdzību. Pieteikumā īsi jāapraksta tiesas procesa vai darbības būtība un jāpievieno pierādījumi par jūsu atbilstību bezmaksas juridiskās palīdzības saņemšanas kritērijiem, kā arī visi vajadzīgie dokumenti par jūsu finanšu stāvokli (plašāku informāciju sk. likumā 3226/4-2-2004, Valdības Vēstnesis A' 24/2004).

Saites

[Advokātu asociāciju saraksts](#)

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

2 - Manas tiesības noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas laikā un pirms lietas nodošanas tiesai

Kāds ir izmeklēšanas mērķis?

Izmeklēšanas mērķis ir vākt un saglabāt pierādījumus un iegūt notikuma vietā atstātās pēdas.

Kādi ir izmeklēšanas posmi?

Lietas iepriekšēja izskatīšana / iepriekšēja kriminālizmeklēšana / kriminālizmeklēšana

Lietas iepriekšējā izskatīšanā prokurors izvērtē, vai apsūdzība ir pienācīgi pamatota un vai varētu būt noticis noziedzīgs nodarījums.

Iepriekšēju kriminālizmeklēšanu veic galvenokārt gadījumos, kad aizdomās turētais ir pieķerts pārkāpuma izdarīšanas brīdī, kā arī tad, ja kavēšanās radītu tūlītēju risku.

Kriminālizmeklēšanu veic tikai smagāku noziedzīgu nodarījumu gadījumos.

Aizturēšana / brīvības ierobežojumi / apcietinājums

Ja aizdomās turēto pieķer noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī vai aiztur vēlākais vienu dienu pēc noziedzīga nodarījuma izdarīšanas, apcietināšanas orderis nav vajadzīgs.

Ja aizdomās turētais nav pieķerts noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī, ir nepieciešams apcietināšanas orderis.

Aizturēto personu 24 stundās nogādā prokuratūrā.

Brīvības ierobežojumus (piemēram, drošības naudu, apsūdzētā pienākumu regulāri reģistrēties policijas iecirknī, aizliegumu izceļot no valsts) piemēro, lai novērstu turpmākus pārkāpumus un nodrošinātu apsūdzētā ierašanos policijā uz iztaujāšanu un klātbūtni tiesā.

Smagāku noziedzīgu nodarījumu gadījumos, kad ar brīvības ierobežojumiem nepietiek, aizdomās turētos var paturēt apcietinājumā. Smagu noziegumu gadījumā apcietinājuma laiks var būt līdz 18 mēnešiem, mazāk smagu noziegumu gadījumā līdz 12 mēnešiem, bet, ja ir notikusi atkārtota nonāvēšana aiz neuzmanības — līdz sešiem mēnešiem. Šo laiku aizdomās turētie pavada cietumā.

Lietas izskatīšana tiesu izmeklēšanas palātās

Jums ir tiesības vērsties tiesu izmeklēšanas palātās, lai panāktu brīvības ierobežojumu vai apcietinājuma atcelšanu vai iesniegtu sūdzību par pirmstiesas procesā pieļautiem pārkāpumiem.

Kas atbild par katru no šiem posmiem?

Lietu iepriekšēju izskatīšanu veic izmeklētāji un prokurors.

Iepriekšēju kriminālizmeklēšanu veic izmeklētāji, prokurors un izmeklēšanas tiesnesis, bet kriminālizmeklēšana un iztaujāšana ir vienīgi izmeklēšanas tiesneša ziņā.

Apcietināšanas orderis izdod tiesas izmeklēšanas palāta vai izmeklēšanas tiesnesis. Gadījumos, kad aizdomās turētais ir pieķerts noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī, izmeklētājiem un iesaistītajiem policistiem ir pienākums, bet visiem pilsoņiem — tiesības aizturēt vainīgo. Rīkojumus par personas brīvības ierobežojumu piemērošanu un apcietināšanu ar prokurora piekrišanu izdod izmeklēšanas tiesnesis un tiesas izmeklēšanas palāta.

Tiesu izmeklēšanas palātās lietas prokurora klātbūtnē izskata tieslietu padomes trīs tiesnešu sastāvā.

Manas tiesības izmeklēšanas laikā

Lai atrastu sīkāku informāciju par savām tiesībām izmeklēšanas laikā, klikšķiniet uz norādītajām saitēm.

[Lietas iepriekšēja izskatīšana / iepriekšēja kriminālizmeklēšana / kriminālizmeklēšana](#)

[Aizturēšana / brīvības ierobežojumi / apcietinājums](#)

[Lietas izskatīšana tiesu izmeklēšanas palātās](#)

[Pārmeklēšana, pirkstu nospiedumu un DNS paraugu ņemšana](#)

1. Lietas iepriekšēja izskatīšana / iepriekšēja kriminālizmeklēšana / kriminālizmeklēšana

Kāds ir šo procedūru nolūks?

Lietas iepriekšējā izskatīšanā prokuroram jānoskaidro, vai apsūdzība ir pienācīgi pamatota, un jāpieņem lēmums par kriminālprocesa sākšanu.

Iepriekšēju kriminālizmeklēšanu veic gadījumos, kad aizdomās turētais ir pieķerts nodarījuma izdarīšanas brīdī, kā arī tad, ja kavēšanās radītu tūlītēju risku (piemēram, varētu zust pēdu vai pirkstu nospiedumi utt.).

Kriminālizmeklēšanu veic tikai noziegumu un dažu smagu kriminālpārkāpumu gadījumos. Iepriekšēju kriminālizmeklēšanu un kriminālizmeklēšanu veic, lai atklātu, vāktu un saglabātu pierādījumus un iegūtu noziedzīga nodarījuma izdarīšanas vietā atstātās pēdas.

Kas atbild par šo posmu?

Lietas iepriekšēju izskatīšanu veic izmeklētāji un prokurors.

Iepriekšēju kriminālizmeklēšanu veic izmeklētāji, prokurors un izmeklēšanas tiesnesis.

Kriminālizmeklēšana ir vienīgi izmeklēšanas tiesneša ziņā.

Lietas iepriekšējo izskatīšanu un iepriekšējo izmeklēšanu uzrauga kriminālpārkāpumu tiesas prokurors, bet kriminālizmeklēšanu — apelācijas tiesas prokurors.

Vai ir noteikti termiņi?

Lietas iepriekšēja izskatīšana ilgst 4–8 mēnešus. Kriminālizmeklēšanas maksimālais ilgums ir 18 mēneši. Ja tiek veikta papildu izmeklēšana, tā ilgst 3–5 mēnešus.

Lielās pilsētās šos termiņus var pagarināt. Sankcijas par termiņu neievērošanu nav paredzētas.

Paskaidrojumu sniegšanas termiņš lietas iepriekšējā izskatīšanā un termiņš, kādā apsūdzētais iepriekšējā izmeklēšanā un izmeklēšanā var sniegt oficiālu paziņojumu, ir vismaz 48 stundas un to var pagarināt.

Sankcijas par termiņu neievērošanu lietas iepriekšējā izskatīšanā un iepriekšējā izmeklēšanā nav paredzētas. Bet, ja nav ievērots kriminālizmeklēšanā noteiktais termiņš, izmeklēšanas tiesnesim ir tiesības izdot rīkojumu par apsūdzētā piespiedu nogādāšanu uz tiesu un/vai apcietināšanas orderi.

Ko man pastāstīs par notiekošo?

Tiklīdz esat saņēmis uzaicinājumu piedalīties iepriekš aprakstītajās procedūrās, jums ir tiesības: lūgt izmeklētājam uz jūsu rēķina izgatavot visu attiecīgo juridisko dokumentu kopijas, tostarp apsūdzības izklāstu, lūgt vismaz 48 stundas laika, izraudzīties advokātu.

Vai man nodrošinās tulku, ja es nerunāju attiecīgajā valodā?

Jā. Tulks iztulkos jūsu liecību izmeklētājiem un viņu uzdotos jautājumus.

Kurā procesa posmā varēšu runāt ar advokātu?

Tiklīdz satiekaties ar izmeklētāju, jums ir tiesības lūgt, lai izmeklētājs informē jūsu advokātu vai ļauj ar viņu sazināties. Jūs arī varat atteikties liecināt pirms advokāta ierašanās.

Amatpersonu pienākums ir nodrošināt tulka klātbūtni tikai iztaujāšanā. Ja jums nepieciešami tulka pakalpojumi pārējā laikā, jums par šo jautājumu jāvienojas ar savu advokātu.

Vai man obligāti ir vajadzīgs advokāts? Vai pats varu izvēlēties advokātu?

Advokāta pārstāvība ir obligāta tikai noziegumu gadījumos. Advokāta izvēle ir jūsu ziņā. Bet, ja nozieguma gadījumā jums nebūs advokāta, izmeklēšanas tiesnesis uz izmeklēšanas laiku advokātu norīkos.

Vai mani izjautās? Vai man jāsniedz informācija?

Jums var uzdot jautājumus par jums izvirzītajām apsūdzībām. Jums ir tiesības atteikties atbildēt uz dažiem vai visiem jautājumiem un tiesības neliecināt pret sevi. Jūs varat atteikties atbildēt uz jautājumiem, ja atbildes vēlāk varētu izmantot pret jums.

Vai drīkstu sazināties ar ģimenes locekļiem vai draugiem?

Jums ir tiesības sazināties ar ģimeni un draugiem pa tālruni. Jums ir arī atļauts tikties ar ģimenes locekļiem un izņēmuma gadījumos ar draugiem.

Vai vajadzības gadījumā drīkstu pieprasīt ārstu?

Ja jums ir veselības problēmas, varat pieprasīt ārstu.

Vai drīkstu sazināties ar savas valsts vēstniecību?

Jā, jums ir tādas tiesības.

Esmu no citas valsts. Vai man jābūt klāt izmeklēšanas laikā?

Nē, tas nav nepieciešams.

Vai drīkstu piedalīties izmeklēšanā ar video pieslēguma starpniecību?

Grieķijas tiesību aktos nav paredzēta iespēja piedalīties izmeklēšanā ar video pieslēguma starpniecību.

Vai mani var nosūtīt atpakaļ uz valsti, no kuras esmu ieradies?

Šajā posmā jūs nevar nosūtīt atpakaļ.

Kādos gadījumos mani var paturēt apcietinājumā vai atbrīvot?

Jūs paturēs apcietinājumā, ja visas pazīmes liecinās, ka esat izdarījis nopietnus pārkāpumus, **un** ja

jums Grieķijā nebūs konkrētas adreses,

jūs būsiet mēģinājis izceļot no valsts,

jūs iepriekš būsiet izvairījies no tiesāšanas,

jūs būsiet bijis notiesāts par bēgšanu no cietuma vai palīdzēšanu bēgt ieslodzītai personai, vai par dzīvesvietas ierobežojumu neievērošanu, kā arī tad, ja

būs pamats uzskatīt, ka gatavojaties aizbēgt,

jums būs iepriekšējās sodāmības, tāpēc pastāvēs iespēja, ka jūs varētu izdarīt citus noziedzīgus nodarījumus.

Jums var piemērot arī brīvības ierobežojumus, bet tikpat labi jūs var arī atbrīvot.

Kādas ir manas tiesības/pienākumi?

Jums ir tiesības pieprasīt laiku, lai iepazītos ar lietas materiāliem, un izraudzīties ne vairāk kā divus advokātus. Jums personīgi jāpiedalās izmeklēšanā — ar advokāta klātbūtni vien nepietiek.

Ja izmeklēšanas tiesnesis nolemj, ka jums jāpiemēro pagaidu apcietinājums, jūs piecās dienās varat pārsūdzēt šo lēmumu tiesas izmeklēšanas palātā. Ja vēlaties, lai lēmumu par apcietināšanu atceļ vai aizstāj ar citiem ierobežojumiem, ar pārsūdzību varat vērsties arī tieši pie izmeklēšanas tiesneša vai tiesas izmeklēšanas palātā.

Vai izmeklēšanas laikā drīkstu izceļot no valsts?

Jā, tas ir atļauts, ja nav piemērots izceļošanas aizliegums.

Pārmeklēšana, pirkstu nospiedumu un DNS paraugu ņemšana

Plašāku informāciju par savām tiesībām atradīsiet sadaļā [Pārmeklēšana, pirkstu nospiedumu un DNS paraugu ņemšana](#).

Vai man ir tiesības uz pārsūdzību?

Ja pirmstiesas procesā ir veiktas nelikumīgas darbības, jūs varat vērsties tiesas izmeklēšanas palātā, pieprasot, lai tās atceļ un pirmstiesas procesu atkārtu.

Vai pirms tiesas drīkstu atzīt vainu visās vai dažās apsūdzībās?

Jūs varat atzīt vainu jebkurā pirmstiesas procesa posmā. Varat arī atsaukt paziņojumu par vainas atzīšanu. Tiesai katrā ziņā ir tiesības izvērtēt jūsu atzīšanos.

Vai pirms tiesas drīkst mainīt apsūdzības?

Apsūdzības nevar mainīt. Var tikai precizēt formulējumu. Jaunas apsūdzības nevar izvirzīt.

Vai pret mani drīkst izvirzīt apsūdzību, kas jau izvirzīta citā dalībvalstī?

Šādu apsūdzību var izvirzīt, ja citā valstī pret Grieķijas pilsoni izdarīts pārkāpums saskaņā ar Grieķijas tiesību aktiem ir klasificējams kā noziegums vai kriminālpārkāpums. Nopietnu noziedzīgu nodarījumu gadījumos Grieķijas tiesību akti attiecas uz ikvienu neatkarīgi no tiesību aktiem, kas ir spēkā nodarījuma vietā.

Vai saņemšu informāciju par lieciniekiem, kas liecinājuši pret mani?

Jūs varat saņemt šo informāciju, jo jums ir tiesības iepazīties ar visiem lietas materiāliem, tostarp ar liecībām. Jūs varat saņemt šo informāciju gan pirms, gan pēc savas aizstāvības.

Vai saņemšu informāciju par citiem pierādījumiem pret mani?

Izmeklētāja pienākums ir nodrošināt jums visu lietā esošo dokumentu fotokopijas un iepazīstināt jūs ar attiecīgiem materiāliem, pirms sniedzat savu liecību.

Vai man pieprasīs informāciju par sodāmību?

Kriminālizmeklēšanas gaitā izmeklēšanas tiesnesis saņems izziņu par jūsu sodāmību.

2. Aizturēšana / brīvības ierobežojumi / apcietinājums

Kāds ir šo pasākumu nolūks?

Ja likumpārkāpējs ir pieķerts noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī, viņu aiztur, lai nodrošinātu saukšanu pie atbildības. Pārējos gadījumos aizturēšanas, apcietinājuma un pārvietošanās brīvības ierobežojumu mērķis ir nodrošināt apsūdzētā ierašanos izmeklēšanas un tiesu iestādēs.

Kas atbild par šiem pasākumiem?

Apcietināšanas orderus izdod tiesas izmeklēšanas palāta vai izmeklēšanas tiesnesis. Šīs personas izdod arī rīkojumus par likumpārkāpēju paturēšanu apcietinājumā un par brīvības ierobežojumu piemērošanu. Ja vainīgais ir pieķerts noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī, viņu var aizturēt izmeklētāji vai policisti.

Vai ir noteikti termiņi?

Pēc aizturēšanas jūs 24 stundās jānogādā prokuratūrā. Ja šis termiņš netiek ievērots, jums par to nekas nedraud. Termiņi ir noteikti arī gadījumos, kad jums regulāri jāreģistrējas policijā. Ja neievērosiet šos termiņus, reģistrēšanos policijā var aizstāt ar apcietinājumu.

Ko man pastāstīs par notiekošo?

Ja esat pieķerts noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī, policistiem uzreiz pēc aizturēšanas jums jāpaskaidro, kāpēc esat aizturēts. Ja jūs nogādās pie izmeklēšanas tiesneša, viņš jūs informēs par visām pret jums izvirzītajām apsūdzībām. Jūs tiksiet informēts par apsūdzībām arī tad, ja jums piemērotais drošības līdzeklis būs brīvības ierobežojumi vai apcietinājums.

Pirms lēmuma pieņemšanas šajos jautājumos jums no izmeklēšanas tiesneša būtu jāsaņem visi attiecīgie juridiskie dokumenti.

Vai man nodrošinās tulku, ja es nerunāju attiecīgajā valodā?

Ja nerunājat attiecīgajā valodā, jums tas nekavējoties jādara zināms amatpersonām un jālūdz nodrošināt tulku. Tulks iztulkos jūsu teikto, jums uzdotos jautājumus un attiecīgos dokumentus.

Kurā procesa posmā varēšu runāt ar advokātu?

Ja jūs aiztur, jums ir tiesības lūgt amatpersonām, lai tās nekavējoties informē jūsu advokātu vai ļauj viņam piezvanīt. Turklāt jums ir tiesības neatbildēt uz jautājumiem, kamēr nav ieradies advokāts.

Ja nepazīstat nevienu advokātu, varat sazināties ar savas valsts vēstniecību vai vietējo advokātu asociāciju. Tulka atrašana, lai jūs spētu sazināties ar advokātu, ir jūsu, nevis izmeklēšanas iestāžu uzdevums. Ja jums piemēro pārvietošanās brīvības ierobežojumus vai apcietinājumu, vispirms sazinieties ar advokātu. Viņš jūs pārstāvēs un būs klāt kriminālizmeklēšanas procesā.

Vai man ir vajadzīgs advokāts? Vai pats varu izvēlēties advokātu?

Advokāta pārstāvība ir obligāta tikai noziegumu gadījumos. Advokāta izvēle ir jūsu ziņā. Bet, ja nozieguma gadījumā jums nebūs advokāta, pēc jūsu lūguma uz izmeklēšanas laiku jums tiks piešķirts advokāts.

Vai mani var lūgt sniegt informāciju? Vai man jāsniedz pieprasītā informācija?

Jums uzdos jautājumus par jums izvirzītajām apsūdzībām. Jūs varat atteikties atbildēt uz jautājumiem, ja atbildes vēlāk varētu izmantot pret jums.

Vai drīkstu sazināties ar ģimenes locekļiem vai draugiem?

Jums ir tiesības lūgt, lai izmeklētāji atļauj jums sazināties ar ģimeni un draugiem.

Vai vajadzības gadījumā drīkstu pieprasīt ārstu?

Jā, ja jums ir veselības problēmas.

Vai drīkstu sazināties ar savas valsts vēstniecību, ja esmu no citas valsts?

Jā, jums ir tādas tiesības.

Esmu no citas valsts. Vai man jābūt klāt izmeklēšanas laikā?

Nē, tas nav obligāti, ja nav nepieciešama personas fiziska pārmeklēšana.

Vai drīkstu piedalīties izmeklēšanā ar video pieslēguma starpniecību?

Iespēja piedalīties pārkāpuma izmeklēšanā ar video pieslēguma starpniecību tiesību aktos pagaidām nav paredzēta.

Vai mani var nosūtīt atpakaļ uz valsti, no kuras esmu ieradies?

Šajā posmā jūs nevar nosūtīt atpakaļ.

Kādos gadījumos mani var paturēt apcietinājumā vai atbrīvot?

Jūs paturēs apcietinājumā, ja izmeklēšanas tiesnesis par to būs vienojies ar prokuroru vai ja tiesas izmeklēšanas palāta būs izdevusi attiecīgu rīkojumu. Jūs paturēs apcietinājumā, ja visas pazīmes liecinās, ka esat izdarījis nopietnus pārkāpumus, un ja:

jums Grieķijā nebūs konkrētas adreses,

jūs būsiet mēģinājis izceļot no valsts,

jūs iepriekš būsiet izvairījies no tiesāšanas,

jūs būsiet bijis notiesāts par bēgšanu no cietuma vai par palīdzēšanu bēgt ieslodzītai personai, vai par dzīvesvietas ierobežojumu neievērošanu, kā arī tad, ja

būs pamats uzskatīt, ka jūs gatavojaties aizbēgt,

jums būs iepriekšējās sodāmības.

Jums var piemērot arī brīvības ierobežojumus, bet tikpat labi jūs var arī atbrīvot.

Kādas ir manas tiesības/pienākumi?

Jums ir tiesības pieprasīt laiku, lai iepazītos ar lietas materiāliem, un izraudzīties ne vairāk kā divus advokātus. Ja jūs patur apcietinājumā, jūs piecās dienās varat pārsūdzēt izmeklēšanas tiesneša lēmumu tiesas izmeklēšanas palātā. Ja vēlaties, lai lēmumu par apcietināšanu atceļ vai aizstāj ar pārvietošanās brīvības ierobežojumiem, ar pārsūdzību varat vērsties arī tieši pie izmeklēšanas tiesneša vai tiesas izmeklēšanas palātā.

Vai izmeklēšanas laikā drīkstu izceļot no valsts?

Jā, pēc atbrīvošanas no aizturēšanas vai apcietinājuma tas ir atļauts, ja nav piemērots aizliegums izceļot no Grieķijas.

Pārmeklēšana, pirkstu nospiedumu un DNS paraugu ņemšana

Informāciju par savām tiesībām atradīsiet sadaļā [Pārmeklēšana, pirkstu nospiedumu un DNS paraugu ņemšana](#).

Vai man ir tiesības uz pārsūdzību?

Ja pirmstiesas procesā ir veiktas nelikumīgas darbības, jūs varat vērsties tiesas izmeklēšanas palātā, pieprasot, lai tās atceļ un pirmstiesas procesu atkārt.

Vai pirms tiesas drīkstu atzīt vainu visās vai dažās apsūdzībās?

Jūs varat atzīt vainu, un tas attiecībā uz jums nedrīkstētu radīt nekādas — ne pozitīvas, ne negatīvas — tiesiskas sekas.

Vai pirms tiesas drīkst mainīt apsūdzības?

Apsūdzības nevar mainīt, var tikai precizēt formulējumu. Jaunas apsūdzības nevar izvirzīt.

Vai pret mani drīkst izvirzīt apsūdzību, kas jau izvirzīta citā dalībvalstī?

Šādu apsūdzību var izvirzīt, ja citā valstī ir izdarīts pārkāpums pret Grieķijas pilsoni. Nopietnu noziedzīgu nodarījumu gadījumos Grieķijas tiesību akti attiecas uz ikvienu neatkarīgi no tiesību aktiem, kas ir spēkā nodarījuma vietā.

Vai saņemšu informāciju par lieciniekiem, kas liecinājuši pret mani?

Protams. Jums šī informācija jāsaņem, pirms jūs sniežat savu liecību, tiklīdz jūs aiztur un lietu nodod iepriekšējai izmeklēšanai vai izmeklēšanai.

Vai saņemšu informāciju par citiem pierādījumiem pret mani?

Izmeklētāja pienākums ir nodrošināt jums visu lietā esošo dokumentu fotokopijas, pirms sniežat savu liecību.

Vai man pieprasīs informāciju par sodāmību?

Nē. Šo informāciju iegūs attiecīgajā iestādē.

3. Lietas izskatīšana tiesu izmeklēšanas palātās

Kāds ir šā posma nolūks?

Tiesu izmeklēšanas palātas ir pirmstiesas procesa kompetentās tiesu iestādes. Tās uzrauga izmeklētāju rīcības likumību, pieņem lēmumus par apsūdzēto paturēšanu apcietinājumā, par pārvietošanās brīvības ierobežojumu piemērošanu un par citiem sensitīviem jautājumiem, kas ietekmē pirmstiesas procesu, kā arī par apsūdzētā nodošanu tiesai vai atbrīvošanu.

Kas atbild par šo posmu?

Tiesu izmeklēšanas palātas trīs tiesnešu sastāvā ir kriminālpārkāpumu tiesas izmeklēšanas palāta, apelācijas tiesas izmeklēšanas palāta un kasācijas tiesas izmeklēšanas palāta.

Vai ir noteikti termiņi?

Jā, ir noteikti termiņi, kuru neievērošanas gadījumā jums zudīs iespēja izmantot savas tiesības.

Ko man pastāstīs par notiekošo?

Tieslietu padomju sekretariāts jums informāciju par jūsu lietas virzību un paziņos par pieņemtajiem lēmumiem.

Vai man nodrošinās tulku, ja es nerunāju attiecīgajā valodā?

Tieslietu padomes sēdē jums ir tiesības pieprasīt tulka pakalpojumus.

Kurā procesa posmā varēšu runāt ar advokātu?

Jums ir tiesības saņemt juridisku palīdzību un sazināties ar advokātu jebkurā lietas izskatīšanas posmā. Tulks vajadzības gadījumā jāatrod jums pašam vai jūsu advokātam.

Vai man obligāti ir vajadzīgs aizstāvis? Vai pats varu izvēlēties advokātu?

Aizstāvja piedalīšanās nav obligāta. Ja vēlaties, varat pārstāvēt pats sevi vai izmantot advokāta pakalpojumus. Ja jums nav piešķirts advokāts, jums ir tiesības pašam izvēlēties aizstāvi.

Vai mani var lūgt sniegt informāciju? Vai man jāatbild?

Jums var lūgt sniegt informāciju par noziedzīgu nodarījumu, kurā jūs apsūdz. Jums ir tiesības klusēt un neliecināt pret sevi. Jūs varat atteikties atbildēt uz jautājumiem, ja atbildes vēlāk varētu izmantot pret jums.

Vai drīkstu sazināties ar ģimenes locekļiem vai draugiem?

Jā. Ja esat apcietinājumā, varat tikties apmeklējuma laikā.

Vai vajadzības gadījumā drīkstu pieprasīt ārstu?

Jā, ja jums ir veselības problēmas.

Vai drīkstu sazināties ar savas valsts vēstniecību, ja esmu no citas valsts?

Jā, jums ir tādas tiesības.

Esmu no citas valsts. Vai man jābūt klāt izmeklēšanas laikā?

Tikai tad, ja jūs to vēlaties un tiesai nav iebildumu.

Vai drīkstu piedalīties izmeklēšanā, piemēram, ar video pieslēguma starpniecību?

Procedūras, kurās izmanto video pieslēgumu, tiesību aktos pagaidām nav paredzētas.

Vai mani var nosūtīt atpakaļ uz valsti, no kuras esmu ieradies?

Šajā posmā jūs nevar nosūtīt atpakaļ.

Mani paturēs apcietinājumā vai atbrīvos? No kā tas būs atkarīgs?

Jūs paturēs apcietinājumā, ja tiesas izmeklēšanas palāta būs izdevusi attiecīgu rīkojumu. Jums var piemērot arī pārvietošanās brīvības ierobežojumus, bet tikpat labi jūs var arī atbrīvot.

Vai izmeklēšanas laikā drīkstu izceļot no valsts?

Jūs drīkstat izceļot pēc atbrīvošanas no aizturēšanas vai apcietinājuma, ja nav piemērots aizliegums izceļot no Grieķijas.

Vai man tiks nodot pirkstu nospiedumus, ģenētiskā materiāla (DNS) (piemēram, matu, siekalu) vai citu ķermeņa sekrētu paraugus?

Tiesas izmeklēšanas palāta var izdot attiecīgu rīkojumu.

Vai mani pakļaus fiziskai pārmeklēšanai?

Tieslietu padome šādus rīkojumus neizdod, bet pārmeklēšanu var pieprasīt izmeklētāji vai iepriekšējās izmeklēšanas izmeklētāji. Šādos gadījumos varat pieprasīt, lai pārmeklēšanā būtu klāt jūsu advokāts.

Vai drīkst veikt kratīšanu manās mājās, uzņēmuma telpās, automašīnā utt.?

Posmā, kad lietu izskata tieslietu padomes, kratīšana nav atļauta.

Vai man ir tiesības uz pārsūdzību?

Pastāv tiesiskās aizsardzības līdzekļi, ko varat izmantot, lai apstrīdētu tieslietu padomju lēmumus.

Vai pirms tiesas drīkstu atzīt vainu visās vai dažās apsūdzībās?

Jums ir tiesības atzīt vainu, iesniedzot tieslietu padomēm oficiālu paziņojumu. Šādi paziņojumi ir juridiski saistoši un var ietekmēt tiesas spriedumu.

Vai pirms tiesas drīkst mainīt apsūdzības?

Apsūdzības nevar mainīt. Tieslietu padomes var tikai precizēt to formulējumu. Jaunas apsūdzības nevar izvirzīt.

Vai pret mani drīkst izvirzīt apsūdzību, kas jau izvirzīta citā dalībvalstī?

Šādu apsūdzību var izvirzīt, ja ir izdarīts pārkāpums pret Grieķijas pilsoni. Nopietnu noziedzīgu nodarījumu gadījumos Grieķijas tiesību akti attiecas uz ikvienu neatkarīgi no tiesību aktiem, kas ir spēkā nodarījuma vietā.

Vai saņemšu informāciju par lieciniekiem, kas liecinājuši pret mani?

Protams, jūs varat saņemt informāciju tiklab šajā posmā, kā iepriekšējos kriminālprocesa posmos. Jums ir tiesības saņemt informāciju par visiem lietas materiāliem.

Vai man pieprasīs informāciju par sodāmību?

Nē. Šo informāciju iegūs attiecīgajā iestādē.

4. Pārmeklēšana, pirkstu nospiedumu un DNS paraugu ņemšana

Vai man tiks nodot pirkstu nospiedumus, ģenētiskā materiāla (DNS) (piemēram, matu, siekalu) vai citu ķermeņa sekrētu paraugus?

Ja jūs aizturēs vai apcietinās, jums tiks nodot pirkstu nospiedumus, un jums nav tiesību atteikties. Ja visas pazīmes liecinās, ka esat izdarījis nopietnu noziedzīgu nodarījumu, jums obligāti būs jānodod arī DNS paraugi. Jums ir tiesības pieprasīt atkārtotus DNS testus, ja analīžu rezultāti izrādās pozitīvi, — pretējā gadījumā ģenētiskā materiāla paraugus iznīcinās.

Vai mani var pakļaut fiziskai pārmeklēšanai?

Ja izmeklētājs uzskatīs to par nepieciešamu, jūs var pakļaut fiziskai pārmeklēšanai. Pārmeklēšana nedrīkst aizskart jūsu cieņu un to nedrīkst veikt publiskā vietā. Sieviete drīkst pārmeklēt tikai cita sieviete. Ja jūs lūdz nodot konkrētu priekšmetu vai dokumentu un jūs to nododat, jūs nedrīkstētu pakļaut fiziskai pārmeklēšanai.

Vai drīkst veikt kratīšanu manās mājās, uzņēmuma telpās, automašīnā utt.?

Tiesas darbinieki un izmeklētāji jūsu mājās drīkst veikt ar izmeklēšanu vai iepriekšēju izmeklēšanu saistītu kratīšanu. Automašīnas pārmeklē, ja ir pamatotas aizdomas, ka ir izdarīts noziedzīgs nodarījums, kā arī tad, ja pārmeklēšana ir noteikti nepieciešama.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

3. Manas tiesības tiesā

Pirmstiesas procedūra

Kas un kā mani uzaicinās ierasties tiesā?

Prokurors sagatavo apsūdzību, nosaka tiesas procesa dienu un vismaz 15 dienas pirms tiesas procesa (vai 30 dienas iepriekš, ja tiesas procesa dalībnieki dzīvo citās Eiropas valstīs) nosūta apsūdzētajam, prasības iesniedzējam un lieciniekiem uzaicinājumu ierasties tiesā.

Lietas izskatīšanas procedūra

Kura tiesa izskatīs lietu?

Galvenās krimināltiesas ir mirtiesā, kas izskata sīkus pārkāpumus, kriminālpārkāpumu tiesa un apelācijas krimināltiesā trīs tiesnešu sastāvā vai jauktā paplašinātā sastāva zvērināto tiesā, kas izskata noziegumus. Kompetentā tiesa parasti ir tā apgabala vietējā tiesa, kur izdarīts pārkāpums.

Vai tiesas process būs atklāts?

Jā, lietu izskatīšana notiek atklāti, izņemot gadījumus, kad tas varētu negatīvi ietekmēt sabiedrības morāli vai ir jānodrošina procesa dalībnieku privātās dzīves aizsardzība.

Kas pieņems nolēmumu lietā?

Zemāko instanču tiesās nolēmumus pieņem tiesneši, bet jauktajās paplašinātā sastāva zvērināto tiesās — tiesneši un zvērinātie.

Vai tiesas procesa gaitā drīkst mainīt apsūdzības?

Apsūdzību var grozīt, aizstājot ar līdzīgu apsūdzību. Tikai tiesa var noteikt lietas pamatā esošo faktu pareizo tiesisko definīciju vai precīzāko raksturojumu.

Kas notiks, ja tiesas procesā atzīšu vainu dažās vai visās apsūdzībās?

Ja atzīsi vainu konkrētās apsūdzībās, tiesa jūs sodīs saistībā ar šīm apsūdzībām. Piespriežot sodu, tiesa var ņemt vērā atzīšanos un sodu mīkstināt.

Kādas ir manas tiesības tiesas procesa laikā?

Vai man jābūt klāt tiesas procesā?

Jums nav jāpiedalās tiesas procesā. Ja tiesa neuzskata, ka jūs klātbūtne ir nepieciešama, jūs var pārstāvēt advokāts.

Vai drīkstu piedalīties ar video pieslēguma starpniecību, ja dzīvoju citā dalībvalstī?

Tas nav iespējams, jo šāda piedalīšanās tiesību aktos pagaidām nav paredzēta.

Vai būšu klāt visā tiesas procesā?

Jūsu klātbūtne nav nepieciešama. Kādu laiku varat piedalīties, bet jūsu prombūtnē jūs var pārstāvēt advokāts.

Vai man būs pieejams tulks, ja nesaprotu, kas notiek?

Ja nesaprotat valodu, kurā notiek tiesas process, tiesai ir pienākums norīkot tulku.

Vai man ir vajadzīgs advokāts? Vai man piešķirs advokātu? Vai drīkstu mainīt advokātu?

Advokāts ir vajadzīgs tikai noziegumu gadījumos un kasācijas tiesā. Ja nespējat nodrošināt advokātu, tiesai ir jāpiešķir jums advokāts. Jums ir tiesības mainīt advokātu, ja advokātu nav norīkojušas augstāko instanču tiesas (*ex officio*).

Vai drīkstu uzrunāt tiesu? Vai man tiesas procesa laikā ir jārunā?

Jūs drīkstat uzstāties, bet tas nav obligāti. Jums ir tiesības klusēt.

Kas notiks, ja tiesas procesā neteikšu patiesību?

Jums ir tiesības neteikt patiesību. Apsūdzētā nepatiesu liecību neuzskata par noziedzīgu nodarījumu.

Kādas ir manas tiesības attiecībā uz pierādījumiem pret mani?

Vai drīkstu apstrīdēt pret mani vērstos pierādījumus?

Jūs drīkstat apstrīdēt pierādījumus un jums ir tiesības to darīt, savas aizstāvības vai liecināšanas laikā atspēkojot pierādījumus vai uzaicinot savus lieciniekus.

Kādus pierādījumus varu uzrādīt tiesai savai aizstāvībai?

Varat uzrādīt dokumentētus pierādījumus, uzaicināt lieciniekus un ekspertus.

Kādos gadījumos drīkstu iesniegt pierādījumus?

Īpašu priekšnosacījumu nav — varat iesniegt tiesai pierādījumus, nevienu iepriekš nebrīdinot.

Vai drīkstu izmantot privātdetekktīvu, lai iegūtu pierādījumus? Vai šādus pierādījumus ņem vērā?

Jūs drīkstat izmantot privātdetekktīvu, un šādus pierādījumus ņem vērā, ja tie ir iegūti likumīgi.

Vai drīkstu uzaicināt lieciniekus savai aizstāvībai?

Jūs drīkstat uzaicināt visus lieciniekus, ko vēlaties, — maksimālais aizstāvības liecinieku skaits, kurus tiesa ļauj nopratināt, ir tāds pats kā apsūdzības liecinieku skaits.

Vai es vai mans advokāts drīkst uzdot jautājumus citiem lieciniekiem? Vai es vai mans advokāts drīkst apstrīdēt viņu teikto?

Gan jūs, gan jūsu advokāts drīkst uzdot jautājumus un apšaubīt liecinieku teikto.

Vai tiesa ņems vērā informāciju par manu sodāmību?

Ja tiesa atzīs jūs par vainīgu, piespriežot sodu, tā ņems vērā notiesājošus spriedumus, kuros paredzētā ar brīvības atņemšanu saistītā soda kopējais ilgums pārsniedz sešus mēnešus.

Vai tiesa ņems vērā manas iepriekšējās sodāmības citā dalībvalstī?

Tikai tad, ja tās būs uzrādītas sodāmības vēsturē.

Kas notiek tiesas procesa beigās?

Kādi ir iespējamie tiesas procesa iznākumi?

Tiesa attaisno apsūdzēto, ja nav pārliecināta vai šaubās par to, vai apsūdzētais ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, vai citu tiesisku iemeslu dēļ, kā arī tad, ja ir pamats atteikties no soda (piemēram, ja apsūdzētais patiesi nožēlo izdarīto).

Tiesa pieņem notiesājošu spriedumu, ja ir pārliecināta, ka apsūdzētais ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu.

Kriminālprocesu izbeidz apsūdzētā nāves gadījumā, kā arī tad, ja cietušais atsauc apsūdzību, ja ir iestājies kriminālatbildības noilgums vai uz pārkāpumu attiecas amnestija.

Kriminālvajāšanu atzīst par nepieņemamu, ja iepriekš ir pieņemts attiecīgs lēmums, ja trūkst apsūdzības (attiecīgos gadījumos), prasības vai atļaujas ierosināt lietu.

Iespējamie sodi (kopsavilkums)

Pamatsodi: cietumsods (uz mūžu vai 5–20 gadiem), brīvības atņemšana (10 dienas–5 gadi), arests (1 diena–1 mēnesis), finansiāls sods (150–15 000 eiro), naudas sods (29–590 eiro), ievietošana nepilngadīgo aizturēšanas centrā vai psihiatriskās ārstniecības iestādē.

Papildsodi: tiesību ierobežošana, aizliegums strādāt profesijā, notiesājošā sprieduma publicēšana.

Drošības pasākumi: tādu noziedznieku brīvības atņemšana, kam nevar piemērot kriminālatbildību, alkoholiķu un narkomānu ievietošana detoksikācijas centros, nosūtīšana uz darba centriem, aizliegums dzīvot noteiktā apkārtnē, ārvalstnieku izraidīšana un īpašuma konfiskācija.

Kāda ir cietušā loma tiesas procesā?

Cietušais piedalās vai nu kā tiesas procesa dalībnieks vai liecinieks. Cietušais piedalās kā tiesas procesa dalībnieks ("civilprasītājs, kas atspēko pierādījumus"), lai iegūtu kompensāciju finansiālas atlīdzības veidā par nodarīto emocionālo kaitējumu vai morālajām ciešanām, vai kā apsūdzības liecinieks. Ja cietušais piedalās kā civilprasītājs, viņam tas jāpaziņo pirms liecinieku izsaukšanas.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

4. Manas tiesības pēc tiesas nolēmuma pieņemšanas

Vai varu pārsūdzēt tiesas lēmumu un/vai spriedumu?

Jūs varat pārsūdzēt notiesājošu tiesas spriedumu. Tiesības uz pārsūdzību ir atkarīgas no soda veida un smaguma, kā arī no tiesas, kas piespriedusi sodu. Piemēri:

spriedumus, ko pieņēmusi kriminālpārkāpumu tiesa viena tiesneša sastāvā, var pārsūdzēt, ja ar brīvības atņemšanu saistītā soda ilgums pārsniedz 60 dienas vai ja finansiālā soda apmērs pārsniedz 1000 eiro;

spriedumus, ko pieņēmusi kriminālpārkāpumu tiesa trīs tiesnešu sastāvā un tiesa, kura izskata apelācijas sūdzības par šīs tiesas lēmumiem, var pārsūdzēt, ja ar brīvības atņemšanu saistītā soda ilgums pārsniedz četrus mēnešus vai ja finansiālā soda apmērs pārsniedz 1500 eiro;

spriedumus, ko pieņēmusi jauktā paplašinātā sastāva zvērināto tiesa un trīs tiesnešu tiesa, kura izskata apelācijas sūdzības pret spriedumiem par noziegumiem, var pārsūdzēt, ja ar brīvības atņemšanu saistītā soda ilgums pārsniedz divus gadus noziegumu gadījumā un vienu gadu kriminālpārkāpumu gadījumā.

Attaisnojošu tiesas spriedumu varat pārsūdzēt tikai tad, ja esat attaisnots, jo esat patiesi nožēlojis izdarīto, kā arī tad, ja attaisnojošais spriedums ir saistīts ar jūsu reputācijas atjaunošanu.

Kā notiek pārsūdzēšana?

Lai iesniegtu apelāciju, jums jāsaņemat paziņojums par apelāciju, kurš jāiesniedz tās tiesas kancelejā, kas pieņēmusi nolēmumu, un kurā jānorāda pārsūdzības pamatojums, jūsu mājas adrese un jūsu advokāta vārds un uzvārds.

Apelācija jāiesniedz desmit dienās no tiesas nolēmuma pieņemšanas dienas vai dokumentu nodošanas dienas, ja lieta izskatīta bez jūsu klātbūtnes. Taču, ja dzīvojat citā valstī un tiesa ir taisījusi spriedumu bez jūsu klātbūtnes vai tiesai nav bijusi zināma jūsu dzīvesvieta, apelācijas iesniegšanas termiņu pagarina līdz 30 dienām no dokumentu nodošanas dienas.

Kas var būt par pamatu pārsūdzēšanai?

Apelācijas pamatā var būt tiklab lietas fakti, kā tiesību aktu interpretācija.

Kas notiek, ja iesniedzu apelāciju?

Lietu atkārtoti izskata otrās instances tiesa.

Kas notiek, ja apelācijas iesniegšanas laikā atrodos cietumā?

Apelāciju nosūta prokuratūrai, nosaka tiesas procesa dienu un jūs uzaicina ierasties uz tiesu. Ievērojot dažus tiesiskus nosacījumus, varat lūgt, lai līdz apelācijas izskatīšanai atliek soda izpildi.

Pēc cik ilga laika izskatīs apelāciju?

Parasti pēc 1–3 gadiem atkarībā no pārkāpuma, tiesas atrašanās vietas un no tā, vai apsūdzētais atrodas apcietinājumā.

Vai apelācijas tiesā varu uzrādīt jaunus pierādījumus?

Jā, apelācijas tiesā varat uzrādīt jaunus pierādījumus. Procedūra ir tāda pati kā sākotnējā tiesas procesā. Otrās instances tiesā lietu nedrīkst izskatīt tie paši tiesneši, kas to izskatījuši pirmajā instancē. Tiesa pārbaudīs, vai apelācija iesniegta pareizi un noteiktajā termiņā.

Kas notiek apelācijas tiesas sēdē?

Ja jūs vai jūsu oficiālais pārstāvis neieradīsies uz tiesas sēdi, apelācijas lietu izbeigs, atstājot spēkā zemākās instances tiesas spriedumu. Ja jūs vai jūsu oficiālais pārstāvis ieradīsies uz tiesas sēdi, lietu izskatīs atkārtoti, un jūs varēsiet uzrādīt jaunus pierādījumus.

Ko tiesa var nolemt?

Apelācijas tiesai nav tiesību piemērot sodu, kas ir stingrāks par zemākās instances tiesas piespriesto sodu. Taču apelācijas tiesa var jūs attaisnot vai samazināt sodu, vai atstāt spēkā zemākās instances tiesas spriedumu.

Kas notiek, ja pārsūdzēšana ir veiksmīga/ neveiksmīga?

Ja apelācijas tiesa atzīst apelāciju par pamatotu, tā var jūs attaisnot vai samazināt sodu, — pretējā gadījumā paliek spēkā zemākās instances tiesas spriedums.

Vai var iesniegt atkārtotu apelāciju citā vai augstākas instances tiesā?

Nē, vienīgā iespēja ir otrās instances tiesas sprieduma atcelšana tiesisku pārkāpumu dēļ.

Ja izrādīsies, ka pirmais lēmums bijis nepareizs, vai man būs tiesības uz kompensāciju?

Attiecībā uz nepareiziem notiesājošiem spriedumiem, ko pieņēmušas pirmās instances tiesas, kompensācijas nav paredzētas, izņemot gadījumus, kad notiesātais ir izcietis ar brīvības atņemšanu saistītu sodu un pēc pārsūdzības attaisnots.

Ja pārsūdzība būs veiksmīga, vai tiks saglabāts ieraksts par sodāmību?

Saglabās tikai apelācijas tiesas spriedumu. Iepriekšējo spriedumu svītros.

Kad spriedums kļūst galīgs?

Spriedums kļūst galīgs, ja pret otrās instances tiesas nolēmumu nav iesniegta kasācija vai ja kasācija ir iesniegta, bet augstākā kasācijas tiesa (*Areios Pagos*) lietu ir izbeigusi.

Esmu no citas dalībvalsts. Vai pēc tiesas procesa mani var nosūtīt atpakaļ?

Jūs var nosūtīt atpakaļ uz jūsu valsti, ja tiesa ir izdevusi rīkojumu par izraidīšanu. Jūs var izraidīt, ja jums piespriests vismaz trīs mēnešus ilgs ar brīvības atņemšanu saistīts sods vai rīkojums par izraidīšanu ir jāizdod kā daļa no papildsoda, vai ir jāpiemēro drošības pasākumi. Smagu, jo īpaši ar narkotikām saistītu noziegumu gadījumos obligāti jāpiespiež izraidīšana uz mūžu.

Vai izraidīšana notiek uzreiz?

Nē, vispirms jums jāizcieš sods. Ja jums piespriests līdz pieciem gadiem ilgs ar brīvības atņemšanu saistīts sods un ir izdots rīkojums par jūsu izraidīšanu, izņēmuma gadījumos tiesa var atlikt soda izpildi un atļaut jūs nekavējoties izraidīt.

Rīkojums par izraidīšanu jāpieņem saskaņā ar tiesas spriedumu, ja soda izpilde nav atlikta un sods ir izciests.

Jūs varat iesniegt apelāciju, ja rīkojumu ir izdevusi pirmās instances tiesa un jums ir piespriests ar brīvības atņemšanu saistīts sods, kuru var apstrīdēt.

Apelācija jāiesniedz pirmās instances tiesas kancelejā.

Vai par to pašu pārkāpumu mani drīkst atkārtoti tiesāt citā dalībvalstī?

Tas atkarīgs no attiecīgās valsts tiesību normām.

Vai informāciju par apsūdzībām un/vai notiesāšanu pievienos manai sodāmības vēsturei?

Ierakstu par notiesāšanu pievienos jūsu sodāmības vēsturei tikai tad, ja tiesas nolēmums būs galīgs. Informāciju oficiāli reģistrēs Sodāmības reģistru birojs.

Sodāmības vēsturi iznīcina šādos gadījumos:

pēc personas nāves vai 80 gadu vecuma sasniegšanas,

ja soda izpilde ir atlikta, ierakstu sodāmības vēsturē svītros piecus gadus pēc soda atlikšanas perioda beigām, ja šajā laikā atliktais sods nav atcelts vai atsaukts,

kad ir pagājuši desmit gadi no soda izciešanas par apzinātu pārkāpumu, par kuru piespriests sods ir līdz vienam mēnesim ieslodzījumā, vai par noziedzīgas nolaidības dēļ izdarītu pārkāpumu, par kuru piespriests sods ir līdz diviem mēnešiem ieslodzījumā, ja šajā laikā persona nav notiesāta par citiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Jūsu piekrišana šīs informācijas saglabāšanai nav vajadzīga.

Ja rodas domstarpības, varat lūgt, lai prokurors vai kriminālpārkāpumu tiesa pieņem lēmumu. Šo lēmumu vienā mēnesī no tā saņemšanas varat pārsūdzēt kriminālpārkāpumu tiesas izmeklēšanas palātā.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

5 - Satiksmes noteikumu neievērošana un citi sīki pārkāpumi

Kā izskata sīkus ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus?

Satiksmes noteikumu pārkāpumus, piemēram, atļautā ātruma pārsniegšanu, braukšanu alkohola reibumā, drošības jostas neizmantošanu, luksofora sarkanā signāla vai apstāšanās zīmes neievērošanu, transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumu neievērošanu, mobilā tālruņa lietošanu braukšanas laikā, pārsvarā izskata administratīvi. Šos pārkāpumus parasti izskata kompetentās policijas iestādes.

Kāda ir izskatīšanas procedūra?

Jūs saņemsiet soda kvīti, kurā būs norādīts izdarītais pārkāpums. Uz soda kvīti būs norādīts jums piemērotais administratīvais un/vai finansiālais sods un jums būs jāierodas attiecīgajā policijas iestādē.

Kādi ir iespējamie sodi?

Satiksmes noteikumu pārkāpējus parasti soda ar administratīviem naudas sodiem (40–2000 eiro apmērā) un citiem administratīviem sodiem, piemēram, uz noteiktu laiku atņemot autovadītāja apliecību vai autovadītāšanas iespējas, piemēram, transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīmi.

Vai citu dalībvalstu valstspiederīgos soda par šādiem pārkāpumiem?

Citu dalībvalstu valstspiederīgos soda par Grieķijā izdarītiem pārkāpumiem.

Vai man ir tiesības iebilst?

Trijās dienās jūs varat iesniegt iebildumus pret administratīvo sodu iestādei, kuru pārstāv amatpersona, kas sodu piemērojusi. Iebildumu noraidīšanas gadījumā jums vietējās iestādes attiecīgajā nodaļā jāsamaksā soda nauda.

Varat arī personīgi ierasties kompetentajā policijas iestādē, lai izteiktu iebildumus pret jums uzliktu administratīvu sodu.

Vai šie pārkāpumi parādīsies manā sodāmības vēsturē?

Šie pārkāpumi neparādīsies jūsu sodāmības vēsturē, jo tos izskata administratīvi, piemērojot tikai administratīvus sodus.

Saites

 [Infrastruktūras, transporta un tīklu ministrija](#)

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.